

La ville, l'hiver

On dit de l'hiver en ville qu'il est sale et gris, comme si la beauté de cette saison résidait uniquement dans la blancheur immaculée des étendues de campagne. L'hiver en ville recèle d'autres splendeurs, certes plus subtiles, mais riches de paradoxes reposant sur la notion même d'urbanité. La sélection de photographies présentée ici est le résultat d'une démarche du photographe Antoine Rouleau. Au cœur de l'hiver, ses images représentent les multiples visages de cette saison. Chacune des photographies de cet album, portrait d'un Montréal hivernal, pourrait être celle de n'importe quelle ville du Nord. Le climat vient imprégner les activités les plus banales, forçant sans cesse l'hivernant urbain à s'adapter aux conditions changeantes qui se présentent à lui. L'hiver force celui qui le vit à le contempler, l'étudier, mais aussi à être plus conscient de sa propre existence et de son état d'observateur. Antoine Rouleau a pris l'hiver au mot et, de son objectif, a saisi des prises de vue qui le documentent avec finesse. Les images qui résultent de son travail sont parfois anecdotiques, parfois universelles, souvent intrigantes. Elles recensent d'importantes caractéristiques esthétiques de l'hiver urbain.

Staden om vintern

Man säger om stadsvintern att den är smutsig och grå, som om denna årstids skönhet enbart bestod i lantliga nejdens obefläckade vithet. Vintern i staden inrymmer en annan prakt, säkerligen mer subtil men ändå rik på paradoxer vilande på själva begreppet stadsliv. Det urval fotografier som här presenteras är resultatet av fotografen Antoine Rouleaus sätt att skildra detta. Hans bilder återger de många skiftande ansikten årstiden kan visa upp i sin fulla skrud.

Winter in the City

Winter in the city is said to be dirty and grey, as if the beauty of the season lay solely in the immaculate white expanses of the countryside. Yet winter in the city holds other splendours, although more subtle and rich in contradictions due to the nature of the city. The photographs presented here have been selected from a corpus by photographer Antoine Rouleau. Taken in the depths of winter, these images capture the many faces of the season. Each provides a glimpse of Montréal in winter, but could have been taken in any city in the North. They reflect a climate that permeates the most ordinary activities, constantly forcing those who live in it to adapt to changing conditions. Winter compels city dwellers to contemplate it, study it, and be more aware of their own existence and their situation as observers. Antoine Rouleau took winter at face value and, through the eye of his lens, captured details that document it with finesse. The resulting images are in some cases anecdotal, in other cases universal, and in many cases intriguing. They record important aesthetic aspects of winter in an urban environment.

Chez Rouleau, les éléments hivernaux procurent à la ville une richesse visuelle additionnelle et l'hiver, avec ses nombreuses perturbations atmosphériques, présente une variété inégalée de textures. Il y a bien l'uniformité très éphémère du paysage urbain encore parfaitement blanc après une abondante chute de neige. Mais dès l'instant suivant s'entremêlent les traces des voitures, des camions et les pas éparpillés des piétons, motifs s'intensifiant au fil des heures. La verticalité agressive des glaçons acérés pendant des toits s'oppose à la fine dentelle du givre courant sur les vitres.

Varje fotografi i boken, som porträtterar ett vintrigt Montreal, skulle kunna vara från vilken nordlig stad som helst. Klimatet genomsyrar de enklaste aktiviteter och tvingar ständigt en vinterstadsbo att anpassa sig till de föränderliga förhållanden som dyker upp. Vintern manar också var och en som upplever den till begrundan, till utforskande, men också till att bli mer medveten om sin egen existens och sin roll som åskådare. Antoine Rouleau har tagit vintern bokstavligt och har, med sin kameran, fångat bilder som dokumenterar den med skärpa. Resultatet av hans arbete berättar ibland små historier, är ibland mer allmängiltigt och ofta intresseväckande. Viktiga estetiska kännetecken hos stadsvintern inventeras.

Hos Rouleau tillför vinterns beståndsdelar staden ytterligare en visuell rikedom och den ger också, med sina många atmosfäriska fenomen, en oöverträffad mängd mönster. Naturligtvis finns den mycket flyktiga enhetligheten i det fullkomligt vita stadslandskapet efter ett rikligt snöfall. Men redan i nästa ögonblick blandas spår av bilar, lastbilar och spridda steg av fotgängare in, avtryck som blir fler allteftersom tiden går. Den hotande lodrätheten hos spetsiga istappar hängande från taken står i motsats till

In Rouleau's work, the elements of winter imbue the city with added visual richness; the season's many meteorological conditions create an endless variety of textures. The uniformity of a perfectly white landscape after a heavy snowfall is immediately broken by vehicle tracks and errant pedestrian footprints, which interweave in spontaneous motifs that grow by the hour. The sharp verticality of icicles hanging from rooftops offers a stark contrast to the fine lace of frost-covered windows. The regular pattern of picket fences stands out from the curved

La trame régulière d'une palissade contraste avec les arabesques laissées par les patins sur la glace, l'uniformité des briques d'un mur, celle d'une clôture de bois sont brisées par les dépôts aléatoires de neige qui en soulignent les reliefs. Parfois, c'est une fine ligne blanche qui vient accentuer des contours ; ou bien le blanc prend le dessus et laisse à peine deviner ce qu'il camoufle. Lorsqu'une tempête surprend et fige la ville prise d'assaut par le froid, émergent de la couverture blanche des formes inattendues – vues post-apocalyptiques : bicyclettes tordues, objets perdus, abandonnés sous la neige.

den fina spets av rimfrost som stelnat på glasrutorna. Den regelbundna strukturen i ett plank kontrasterar mot arabeskerna lämnade av skridskor på isen. Den jämna tegelstensmuren och trästaketets likformighet bryts av det slumpartade nedfallet av snö som framhäver deras profiler. Ibland är det endast en tunn vit linje som förstärker silhuetterna, ibland tar det vita överhanden och låter knappt ana det dolda. När en storm överraskar och den av kyla anfallna staden fryser till, framträder oväntade konturer ur det vita täcket – rent postapokalyptiska vyer: deformerade cyklar, förlorade föremål övergivna under snön. Till dessa kompositioner kommer ett mer eller mindre kompakt raster av fallande snö, virvlande flingor eller kraftiga vindstötter. Ett landskap enformigt översållat av vita fläckar, på samma sätt som naiv konst. Eller också bäddar en tunn men tät snögardin, med sitt mjölkvita utseende, in avstånden och suddar bort perspektivet, utformningen.

I Rouleaus stadsvinter är den klara solen sällsynt, men bländande. När dess ljus förekommer framstår stadens färger som tiofaldigade, nästan överkliga, som utkastade från miljarder snökristallers strålgångar. Annars viker för det mesta vinterljuset av i oändliga schatteringar

lines made by skates on ice; the continuity of brick walls and wooden fences is interrupted by random deposits of snow that emphasize outlines. Sometimes contours are accentuated by a fine white line; sometimes objects are shrouded in a white cover barely revealing what lies beneath. When the city is hit by a storm, immobilized, and gripped by the cold, unexpected forms emerge from the white—post apocalyptic views: twisted bicycles, stray objects abandoned under the snow. These textures are joined by the screen of snow that falls in varying densities—twirling flakes, flurries, squalls. At times, the landscape is uniformly covered with white dots, like a naive painting. At times, a curtain of fine, dense snow swallows distance with its milky cover, erasing perspective and slope.

In Rouleau's urban winter, direct sun is rare, but blinding: in its light, the colours of the city appear intensified, almost unreal, as if illuminated by the brilliance of billions of snow crystals. Most of the time, winter light shifts in endless hues of shadow and half light. Each lasts only a second; the moment it is perceived, it has already given way to another. Tones of pink and bright blue coincide with translucent or opalescent monochromes

S'ajoute à ces textures la trame plus ou moins dense de la neige qui tombe, flocons virevoltants ou violentes rafales. Le paysage est uniformément couvert de points blancs, à la manière des peintures naïves. Ou encore, un rideau de neige fine mais dense, noie de son aspect laiteux les distances, évacuant la perspective, le modelé.

Dans l'hiver urbain de Rouleau, le soleil franc est rare et aveuglant ; sous son éclairage, les couleurs de la ville apparaissent décuplées, presque irréelles, comme irradiées par l'éclat des milliards de cristaux de neige. La plupart du temps, les lumières de l'hiver se déclinent en d'infinies nuances d'ombre et de pénombre. Chacune ne dure qu'un instant; au moment où on la remarque, la teinte a déjà cédé sa place à une autre. Véritable kaléidoscope, les tons de rose et de bleu vif voisinent les camaïeux translucides ou opalins. Aux conditions atmosphériques naturelles s'additionne la gamme des lumières artificielles qui se répercutent en halo sur la neige environnante et offrent des nuances surprenantes, vertes, orangées, rouges, illuminant même la nuit hivernale. Dès que le jour tombe, les enseignes commerciales, néons de toutes formes et de toutes couleurs, les feux de

av skugga och halvskugga. Var och en av dessa varar bara ett ögonblick; vid det tillfälle då man lägger märke till den har skiftningen redan ersatts av en annan. Som i ett riktigt kalejdoskop gränsar de rosa och klarblå tonerna till det monokromt halvgenomskinliga eller opalskimrande. Till atmosfärens naturliga tillstånd fogar sig hela skalan av konstgjord belysning och återkastas som en gloria på den omgivande snön, i det att den erbjuder överrumplande nyanser av grönt, orange, rött, som till och med får vinternatten att lysa upp. Så snart skymningen faller förenar sig reklamskyltar, neonrör i alla former och färger, trafikljus och billykter med varandra för att skapa ett skiftande sceneri. Vintern i staden bjuder på en föreställning med diskreta tavlor i brutna färger, vilka påminner om Haagskolans eller James Abbott Whistlers klärobskyrer. På ett motsägelsefullt sätt kan den även ge skarpa kromatiska kontraster, ett ovanligt förhållande mellan färgerna på expressionistiskt vis. Själva stadslivet blir statist i ett rum, vars landskap ständigt förvandlas. Mellan bukoliska scener och rasande stormar hävdar vintern sitt territorium.

De bilder av Antoine Rouleau som är samlade i denna bok är inte tagna av en

forming a veritable kaleidoscope. Natural light is punctuated by a range of artificial lights that create halos on the surrounding snow, casting surprising shades of red, orange and green, illuminating the winter night. As soon as night falls, commercial signs, neons of all shapes and colours, traffic and vehicle lights combine to create shifting scenes. Winter in the city provides a show of subdued tableaux in broken tones reminiscent of the chiaroscuro of the Hague School or James Abbott Whistler. Paradoxically, it also provides harsh chromatic oppositions, unusual colour relationships,

circulation, les phares des voitures s'allient pour créer des scènes changeantes. L'hiver en ville offre un spectacle de tableaux sobres en tons rompus rappelant les clairs-obscurs de l'École de La Haye ou de James Abbott Whistler. Paradoxalement, il peut aussi présenter de violentes oppositions chromatiques, un rapport insolite entre les couleurs à la manière expressionniste. L'urbain lui-même devient figurant de sa ville dont le paysage se transforme sans cesse. Entre scène bucolique et furieuse tempête, l'hiver prend territoire.

Les images d'Antoine Rouleau regroupées dans cet album ne sont pas celles d'un explorateur qui serait allé loin au Nord. Elles sont plutôt le témoignage du ravissement que l'hiver procure ainsi que de la force du climat qui envahit et contrôle la ville, contrainte quotidienne du citoyen. En résulte une représentation de la solitude, de l'isolement, du silence de la tempête. On y devine aussi la chaleur des maisons et les gens qui s'y retrouvent, l'espièglerie des enfants regagnant leurs terrains de jeux blancs. Bien que la saison ne fasse pas l'objet d'un indéfectible amour de la part des urbains qui la vivent, il n'est point à douter qu'elle soit objet de beauté. Avec ses paradoxes, l'hiver agit sur tout un peuple comme un symbole de

upptäcktsresande som letat sig långt bort i norr. De vittnar snarare om den begeistring vintern ger upphov till samt om den kraft med vilken klimatet tar staden i besittning och håller stadsbon i sitt grepp. Ur detta kommer en framställning av ensamhet, av isolering, av tystnaden efter stormen. Fast man anar även värmen från husen och de människor som befinner sig där, barnens spjuveraktighet när de kommer ut igen till sina vitklädda lekplatser. Trots att årstiden inte åtnjuter evig kärlek från dem som måste leva med den, är det inte att tvivla på att den är föremål för beundran.

in the manner of the expressionists. The city dweller becomes a mere onlooker in the city, where the landscape is constantly morphed. From the bucolic to the raging storm, winter grips and transforms the land.

The images by Antoine Rouleau presented in this album are not those of an explorer who has travelled far into the North. Rather, they bear witness to the joy that winter can bring as well as the force of the elements that overcome the city, control it and constrain its residents every day. Together, these images portray the solitude, isolation and silence of the storm. They also suggest the warmth of houses and the people who live in them, the playfulness of children bound for white-covered parks. While winter is not unfailingly loved by the city dwellers who experience it, the season is certainly one of beauty. Winter, with all its contradictions, affects an entire population, perhaps even more so in the city because it is experienced individually and collectively there; it acts as a symbol of persistence and tenacity, and contributes to defining the identity of a people.

This collection of photographs illustrates the aesthetic aspect of winter and its visual impact. These terse images, focusing on

persistance et de ténacité, et à plus forte raison, parce qu'il est vécu en ville à la fois collectivement et individuellement, il contribue à sa définition identitaire.

Cet ensemble de photographies présente tout à la fois l'aspect décoratif de l'hiver, sa force graphique, son intérêt visuel. Ces images laconiques, tournées vers l'ordinaire, fixent des instants de vie. En les observant, on cherche à en deviner la genèse, on veut en connaître la suite. Elles sont mystérieuses, énigmatiques, comme autant de secrets qui sont si près de nous, si communs qu'ils nous passent sous les yeux quotidiennement sans que nous y portions attention.

Élise Lassonde

Med sina paradoxer påverkar vintern ett helt folk och blir en symbol på orubblig uthållighet, bidragande i än högre grad, eftersom den i staden upplevs både kollektivt och individuellt, till identitetsskapande.

Denna samling fotografier presenterar på en och samma gång vinterns dekorativa sida, dess grafiska styrka och visuella betydelse. De lakoniska bilderna, vettande åt det vardagliga, fixerar olika livsögonblick. När man iakttar dem försöker man gissa sig till deras uppkomst och vill veta vad som följer. De är mystiska, gåtfulla och, som så många hemligheter som ligger oss nära, så vanliga att de passerar revy dagligen utan att vi lägger märke till det.

Élise Lassonde

the ordinary, capture moments of life. In looking at them, the viewer is compelled to imagine what came before and what comes after. They are mysterious and enigmatic, like the secrets that are all around us and that we see everyday without taking notice.

Élise Lassonde